

AGÓCS ÍRISZ

VONALBÓL
KIMENNI
ÉR!

A SZERZŐ SAJÁT
FOLTJAIVAL

Ez a könyv az alkotás legfontosabb és legegyszerűbb alkotóeleméről, az alkotókedvről szól. Akár csak saját örömeinkre szeretnénk rajzolni, festeni, vagy ha ezt választjuk hivatásunknak, mindig az alkotókedv a kiindulási pont, mindegy, hogy egy egyszerűbb feladat vagy egy nehéz, kihívásokkal teli tanulási folyamat áll előttünk.

Azt tapasztalom viszont, hogy az alkotókedv egy nagyon érzékeny és tűnékeny jelenség, és ami a legrosszabb: könnyen elvehetik az embertől. Elég csak egy-egy összevont szemöldökkel kimondott vázsmondat, és máris úgy érezzük, hogy nincs is jogunk rajzolni, hogy ez a csodálatos, izgalmas dolog nem nekünk való, és nem lehet a miénk. Az is lehet, hogy hosszú évekre is elfelejtjük.

Összegyűjtöttem a leggyakrabban elhangzó, az alkotókedvet blokkoló mondatokat, hogy egyenként és általában véve megcáfoljam, és legalább ezekre az oldalakra vonatkozóan érvénytelenítsem őket. Nem azért, mert egyik sem hordoz részben igazságokat, hisz tényleg van, amikor izgalmas, ha a vonalon belül színezzük. És valóban, jóval kevesebb piros ló szaladgál a természetben, mint almásderes (bár az élet rengeteg csodát hordoz), viszont az, hogy piros ló nem létezik, csak addig igaz, amíg nem rajzolunk egy piros lovat. Attól kezdve rajzolt piros ló minden kétséget kizáróan létezik.

Ha sorra vesszük azokat a komolyan hangzó szabályokat, amik miatt rengetegen tették le akár örökre a kedvenc színeseket, be kell látnunk, hogy ezek a mondatok a legnagyobb jó szándék mellett is többet árthatnak, mint amennyit használnak.

Elegendhetetlen, hogy ismerjük a rajzi szabályokat, az eszközöket és a technikákat, ha komoly alkotómunkával szeretnénk foglalkozni, de legalább ennyire fontos, hogy tudjuk, mikor szükséges alkalmazni ezeket, és mikor van tere a tét és korlátok nélküli, gondtalan kísérletezésnek.

Hiszen ha végigmegyünk egy kortárs művészeti kiállításon, azzal szembesülünk, hogy a legerősebb hatású művek mindig valamilyen határátlépést jeleznek, valami olyat, amilyen eddig még soha nem volt, valamit, ami bátor, új, kísérletező. Azaz: valaki volt olyan merész, hogy hiába szóltak rá, mégiscsak kiment a vonalból.

Ebben a könyvben szeretnék teret és lehetőséget adni arra, hogy kilépjünk a saját kis vonalainkból, és merjünk bármit létrehozni.

Találtok majd a könyvben „szabad pácás oldalakat”, ahol egymástól függetlenül, vagy egy nagy, összefüggő képet alkotva lehet garázdálkodni a festékfolttal. Ragaszkodhattok ahhoz, hogy

a festékfoltra rajzolt vonalak minél jobban kövessék a formákat, de lehet teljesen lazán, csak egy összetettebb figura egyik elemeként is tekinteni a foltokra.

A szabad oldalak mellett találtok olyan oldalpárokat is, ahol a háttér lehetőséget ad arra, hogy a saját kis lényeiteket beletervezzétek egy dzsungelbe, egy erdőbe, vagy egy csoportképet hozzatok létre. Talán már felesleges hangsúlyozni, hogy ezeken az oldalakon is teljes a rajzi szabadság, a tengerben is úszkálhatnak kitalált lények, odatévedt elefántok, víz alatti villamos... Itt most minden megtörténhet!

Ahogy témában, úgy eszközökben sincs igazán megszabva, hogy mivel jó rajzolni. A lapvastagság szab némi határt, de ceruzával, filccel, tűfilccel, akrillal, krétával is remekül lehet vonalakat húzogatni, és kisebb festékfelületeket is elbírnak az oldalak. Persze a száradást várjátok meg, mielőtt becsukjátok a könyvet!

Ha pedig valaki nem érez elég bátorságot ahhoz, hogy egy könyvbe belerajzoljon, annak javaslom a transzparens, azaz pauszpapír használatát, és akkor még több kísérletezésre van lehetőség. Azoknak a jutalma pedig, akik elég bátrak, hogy telerajzolják az oldalakat, egy olyan különleges és egyedi kötet lesz, amiből csak egyetlenegy létezik a világon.

A fülünkben visszacsengő szabályokat lehet, hogy legalább olyan nehéz lesz elengedni, mint betartani őket. De érdemes kipróbálni, felejtve mindent, amit eddig tudtunk a rajzolásról, hogy megalkothassuk a saját, izgalmas rajzi világunkat.

EGY JÓ FOLTNÁL NINCS JOBB!

Mire jó egy festékfolt? Tulajdonképpen mindenre és bármire! Csak rajtunk, a lelkesedésünkön és a fantáziánkon múlik, hogy mit látunk bele, vagy mivé alakítjuk.

Ragaszkodhatunk ahhoz, hogy leginkább a foltot nagyjából követő körvonallal létrehozzunk egy figurát, vagy lehetünk nagyon szabadok, és sokkal lazábbra véve csak egy részletként tekintünk a foltra, és hozzá vagy mellé rajzolunk, ráfestünk, és kedvünk szerint bonyolítjuk.

Hogy mi történik ezen az oldalpáron, annak csak a tollaink, ceruzáink a megmondhatói!

CSAK EGY
KRUMPLI

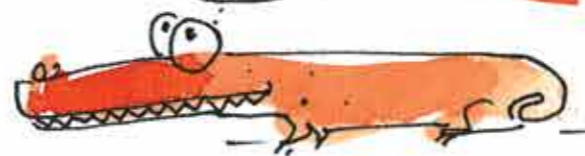
...VAGY
EGY MEDVE

KÉT FOLT MONDJUK,
SOKKAL JOBB

VAGY EGY, EGY,
EGY...

NANÁ

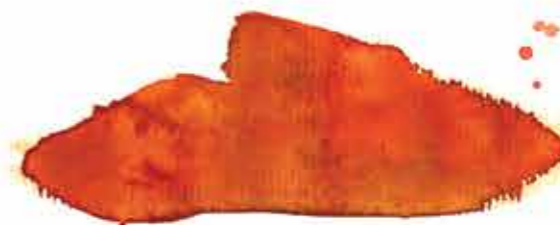

SZÓ SINC
RÓLAM

EHH...

ÉN AZT SEM TUDOM,
MI VAGYOK

MINDEN FOLT MADÁR

Egy festékfoltból szinte bármi kialakulhat! Ha festünk a kedvenc kis foltjaink mögé néhány faágot, levelet, bokrot, látni fogjuk, hogy leginkább madarak rajzolódnak ki a lapunkon. Persze van, akinél majmok ülnek vagy úrhajók parkolnak az ágakon. Továbbra is miénk a szabadság, hogy kedvünkre formáljuk foltjainkat!

Biztos, hogy az erdő nagy szeretettel várja rejtélyes lakóit!

AZ ECSET LEGYEN VELED!

Sokszor felmerül a kérdés, hogy mivel a legjobb rajzolni. Szerintem inkább az a kérdés, hogy miért ne próbálhatnánk ki bármit. Hatalmas kaland kideríteni, hogy a hagyományos rajzeszközök mellett mi minden hagy még igazán jó foltot.

Nem titok, hogy a festékek színei eredetileg a természetben fellelhető anyagok felhasználásával készültek, vagy készülhetnek még akár ma is. Ez alapján érdemes körülnézni a saját környezetünkben: minek van nagyon jó színe, és vajon mi hagy nagyon izgalmas nyomot? Cékla, kurkuma, spenót, kávé... végtelen a felfedezni valók száma! És csak utána jön a mindent mindennel ötvözés kalandja. Cékla-nyomra krétával, vagy kurkumapöttyre tollal, tollra ceruzával.

Próbáljátok ki, hogy mi állna legjobban ezeknek a kis foltoknak, nem lehet elrontani!

AZ ECSET?...

NA, JA!

ÉS A RADÍRRAL MI VAN?

NA AZ MEG MINEK?

VONALBÓL KIMENNI ÉR!

Nektek már szóltak, hogy nem szabad kimenni a vonalból? Én már rengetegszer hallottam. Talán ez a mondat fosztotta meg a világot a legtöbb lelkes rajzolótól, vette el számtalan kisebb és nagyobb alkotni vágyó kedvét.

Biztos vagyok benne, hogy vannak helyzetek, amikor érdemes a vonalon belül maradni, sőt, van, hogy az a kaland, hogy nem megyünk ki. De pont ugyanilyen izgalmas lazán kiszaladni, engedni, hogy a véletlenszerű, rakoncátlan felületek többé és sajátunkká tegyék a képeinket.

Higgyetek nekem, próbáljátok ki, nagyon jó! Legyetek bátrak, vonalból kimenni ér!

ÉN TUTIRA
NEM MEGYEK
SEHOVA!

AHA

ÉN-INKÁBB
BELÜL MARADOK

NA, ELHÚZOM
INNEN A CSÍKOT!

FOLTOZZ VADUL!

A meg nem rajzolt foltjaink kicsit (vagy talán nagyon is) olyanok, mint a dzsungel sűrűjében megbújó vadak. Még nem tudjuk, mi bújik elő a következő lépésnél. Vessük bele most magunkat a foltok ismeretlen őserdejébe, és lássuk, hol mi rejtőzik! Legyetek bátrak, a pacapárduc nem harap!

TŰNÉS!

HUHA

PIROS LÓ PEDIG ~~NINC~~ IS VAN!

És akkor következnek az egyik legeslegnagyobb titok a rajzolással kapcsolatban. Csak halkán merem leírni, de tudja meg a világ: minden ceruza varázsceruza!

Hihetetlen, de így van. Amint lerajzolsz valamit, akármit, az már létezik, ott van a lapodon, egészen addig, amíg ki nem radírozod (bár akkor is lesz, csak akkor egy kiradírozott valami).

Szóval senki sem mondhatja, hogy nincs zöld ég, kék fű, piros ló, hatlábú kutya, százfejű sárkány, ha már egyszer valaki lerajzolta. Lehet, hogy sehol máshol, és csak egyedül a világon a mi lapunkon létezik, de hát attól nem még izgalmasabb az egész?

BELŐLEM
MÉG LEHET
VALAKI

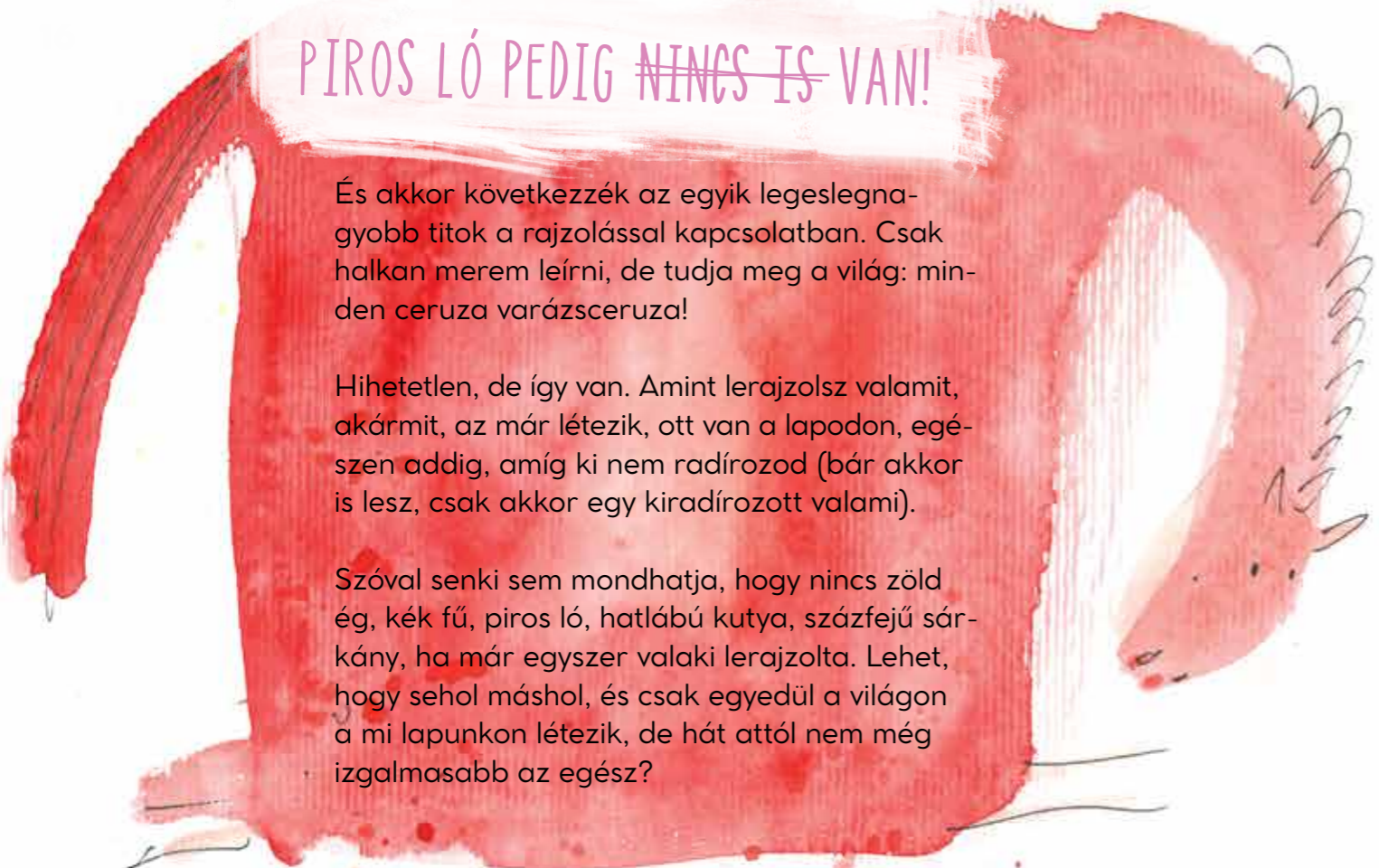
...MEG
RÓZSASZÍN
ELEFÁNT
IS

...MEG
ZÖLD
BÉKA

...
ÖÖÖ

SÁRGA
FOLT
VISZONT NINC!

ÜHÜM

BÁTRAKÉ A BÁRKA!

Ha már nem titok többé, hogy a ceruza hatalmas, és bármit megtehetünk, ha van egy jól kifaragott vagy akár egy kissé tompább ceruza a kezünkben, most próbára is tehetjük. Vajon milyen izgalmas és érdekes lények maradtak le Noé bárkájáról? Milyen állatok jönnének még jól körülöttünk, és milyen már ismert állatok vannak, amik nélkül rossz lenne ez a hely?

Kalandozzunk Noéval, mutassuk meg neki, mit tudnak a vonalaink!

MINDÉGY,
MEGYEK GYALOG

A VÉLETLEN A BARÁTOD

Hiába gondoljuk, hogy ha van egy mindent rajzoló ceruzánk, akkor mindenünk van. Mindenkinek kell egy jó barát – és az alkotásban a véletlennél izgalmasabb társat nehéz elképzelni. A véletlen nemcsak elképesztő kalandokba visz bele, de bátran és büszkén vállalja, ha a dolgok nem a tervek szerint alakulnak.

Hogy miért mentünk ki a vonalból, miért lett piros a lovunk, miért krumpliforma minden, amit rajzolunk: hááát, a véletlen tehet róla. A véletlen sosem unalmas, sosem ismétli önmagát, és mindenkinek segít igazán különleges, egyedi rajzos világokat létrehozni.

Barátkozzatok ti is a véletlennel!

ÉN IS
FOLT
VOLTAM
VALAHA

NEM MINDEN
KRUMPLI, AMI
ANNAK LÁTSZIK!

NA, DE
OKOS!

AZT HITTEM,
KRUMPLI!

EH!

NEKEM
A ZSOLTI
A BARÁTOM!

VIRÁGOZZON MINDEN PACA!

Ha a faágakon a foltok madárrá változnak, akkor a mezőn virító, számtalan színű, mosolygós paca talán csak arról álmodik, hogy virágok is lehetnének, esetleg virágról virágra szálldosó pillangók. Az izgalmas éppen az, hogy lehet ez teljesen másnyelven is, de azt már, kedves rajzoló, csak te tudod, hogy milyen!

Bolyongjatok a fűszálak közt, fedezétek fel a rét foltjait!

ROSSZ RAJZ NINCS, CSAK ROSSZKEDV

Higgyétek el, rossz rajz tényleg nincs! Nem azért, mert mindig mindennek örülni kell, vagy nem lehet mindig jobbat rajzolni, hanem mert az elrontott vonalak, az így-úgy félresikerült formák nélkül honnan is tudhatnánk, hogy mi az, amivel aztán újra nekifutva elégedettek lehetünk?

Ami viszont jóval fontosabb, nem felejtve véletlen barátunkat, hogy hihetetlen jó dolgok alakulhatnak ki rontott, elsőre hibásnak tűnő kezdeményekből. Biztos mindenki unásig ismeri, hogy hányféle nagy felfedezés és találmány köszönhető a véletlennek.

Próbáljátok meg direkt elrontani a rajzokat, nagyon tanulságos és jó móka, és meglátjátok, hogy nem is olyan könnyű!

HÁÁT...

NEM SIKERÜLTEM
TÚL JÓL...

MIHEZ
KÉPEST?

PECÁZZ PACÁT!

Merüljünk alá a foltok tengerében, ússzunk a vonalak árjával, és fedezzük fel, hogy mit mesél nekünk a nagy kékség! Mi a nagyobb kaland, megrajzolni azt, ami szinte adja magát, vagy direkt valami teljesen mássá alakítani, mert attól lesz még izgalmasabb? Biztos egy bálnát látunk? Vagy ez inkább egy tenger-alattjáró?

AMIT TILOS, AZT SZABAD

Irtó fontos jól megtanulni a rajzi szabályokat és technikákat, ha komolyan alkotómunkával szeretnénk foglalkozni. Tudnunk kell, hogy milyen keretektől lépünk ki, amikor saját stílust, technikát kísérletezünk ki. Minél szabadabban és minél nagyobb lelkesedéssel alkotunk és kísérletezünk, annál több kedvünk lesz egy jó kalandnak tekinteni, hogy a bevett szabályok szerint rajzoljunk.

Az iskolában szinte csak a szabályokat követve rajzolhatunk, de itt most kipróbálhatjuk, mi történik, ha semmit sem csinálunk úgy, ahogy kell.

Emlékeztetek, vonalból kimenni ér!

BOGARÁSSZ FOLTOK KÖZÖTT!

Könnyen lehet minden folt bogár, ez nem is kérdés. Sok kis láb, néhány csáp, pár pötty ide és oda, és már futhat is a papíron.

Ha eddig tartottál is a bogaraktól, mert csípnék, harapnak, csikiznek vagy a füledbe másznak, most minden aggályodat elengedheted – ezek a foltvarok békésen és teljesen ártalmatlanul eléledgelnek ezen az oldalpáron az idők végezetéig.

A SZABÁLYTALAN MENŐ!

Biztos vagyok benne, hogy nem csak én gondolom úgy, hogy a természetnél nincs csodálatosabb alkotó – fantasztikus dolgok, szemet gyönyörködtető színek, formák, jelenségek jönnek létre.

Ki ne szeretne olyan magától értetődően és tökéletesen alkotni, mint ahogy a természet teszi? Lehet, hogy a titok abban rejlik, hogy a természetnek nincs sem vonalzója, sem körzője? Nem fantasztikus, hogy nincs két tökéletesen egyforma falevél? Mégsem gondoljuk, hogy van jó és rossz falevél.

Ha ugyanígy állunk a rajzoláshoz, hirtelen jóval könnyebb dolgunk lesz. Nem kell szuper szabályos köröket és egyeneseket húzogatnunk ahhoz, hogy legyen egy jó kutyánk, helikopterünk vagy dinoszauruszunk.

És ha nem olyan, mint bármelyik másik? Akkor csak irtó lazák és természetesekek vagyunk.

EZEN
GONDOLKODTAM
ÉN-IS ÉPP!

NANÁ...

ISZONYÚAN
UNOM!

UGYAN
MÁR!

MOSTAN
SZÍNES
TINTÁKRÓL
ÁLMODOM

MÁS IS
VOLT MÁR
EZZEL ÍGY

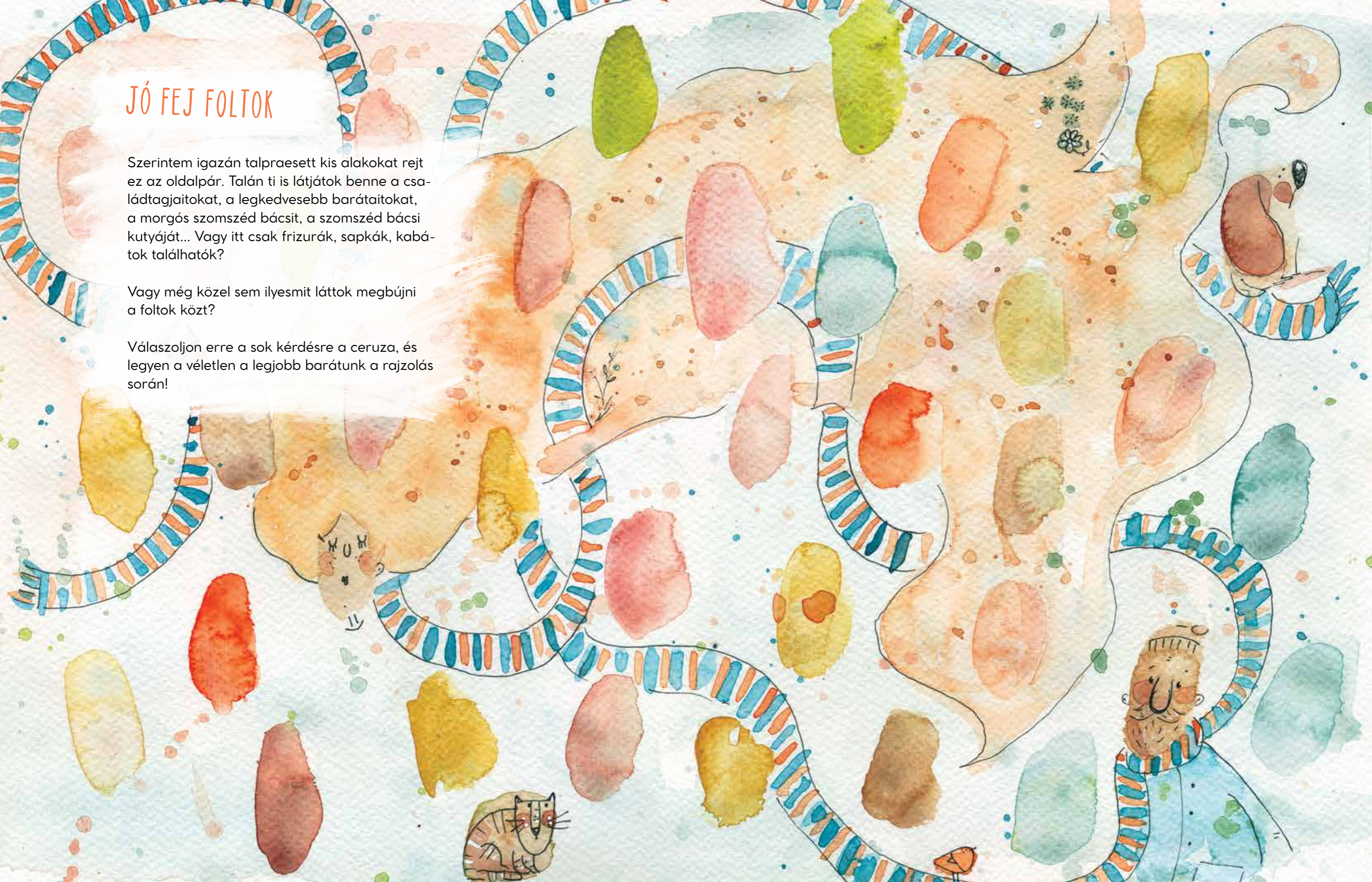

JÓ FEJ FOLTOK

Szerintem igazán talpraesett kis alakokat rejt ez az oldalpár. Talán ti is látjátok benne a családtagjaitokat, a legkedvesebb barátaitokat, a morgós szomszéd bácsit, a szomszéd bácsi kutyáját... Vagy itt csak frizurák, sapkák, kabátok találhatók?

Vagy még közel sem ilyesmit láttok megbújni a foltok közt?

Válaszoljon erre a sok kérdésre a ceruza, és legyen a véletlen a legjobb barátunk a rajzolás során!

VAN, HOGY A BAL A JOBB

Nektek melyik a „szebb” kezetek? Igen, igen, a helyes válasz az, hogy mindkettő!

Valaki a jobbat használja szívesebben, valaki a balt, és olyan is van, hogy valaki mindkettőt egyszerre vagy felváltva. Hogy miért alakult így, az nem ennek a könyvnek a tárgya – mindenesetre azt az ember nagyon jól érzi, hogy mikor melyik kezével nyúl egy feladathoz. És igen, a bal kéz lehet a jobb, azaz az ügyesebben rajzoló keze valakinek.

És ha már ebben a könyvben mindent kipróbálunk, amit egyébként nem szoktunk, akkor lehet az is egy, a véletlennek nagyobb teret adó kaland, hogy a másik kezünkkel rajzolunk, mint amivel általában szoktunk. Szerintem nemcsak vicces, hanem abban is segít, hogy meglássuk, milyen jó, hogy van egy rutinos, ügyes kezünk.

EGY FALAT FOLT

Egy kis ügyességgel, némi jártassággal hihetetlen finom ételeket lehet összedobni abból, amit éppen a kamrapolcon talál az ember. Most ezt ezen a lapon is megvalósíthatjuk: lássuk, milyen menüt és fogásokat tudunk elővarázsolni a mindenre kész foltjaink felhasználásával!

Az elkészült finomságokat ízlés szerint tálaljuk.

VONALON BELÜL MARADNI ÉR!

Senkiben nem szeretnék rossz érzést kelteni, hogy ebben a könyvben csupa rendetlen és szabályszegő tevékenységre biztatom a rajzólókat. Természetesen vonalon belül maradni pont annyira szabad, mint kimenni belőle. Ha valaki örömmel és szívesen gyakorolja, hogy bent marad, akkor sosem beszélném rá, hogy ne tegye. Az itt található sok tanács és ötlet arra biztat, hogy mindenki teljesen szabadon alkosson, mindegy, hogy vonalon belül vagy kívül!

Legyen minden kéz szabad kéz!

EHH...

ÉN MARADNI IS AKARTAM

PRÓBÁLKOZNI ÉR!

HA MEDVE NINCS, SEMMI NINCS

Mindenből lehet bármi, szoktam mondani, és ez egy remek mentség arra, hogy megágyazzak a kedvenc témának, a medverajzolásnak.

A rajzolt medvék végtelenül nyitott és barátságos lények, bárkit és bármit szívesen látnak maguk mellett egy lapon.

MINDEN FOLT KRUMPLI!

Hogy miért pont krumpli? Mert a szabálytalan, kis, gömbölyű forma tökéletes kiindulás bármihez. Két pötty szem, két kis fül ide-oda... a variációk száma végtelen, bármi formálódhat egy krumpliból.

Ha a krumplirajzolást begyakoroltuk, látni fogjuk, hogy tényleg a legösszetettebbnek tűnő dolgok is lerajzolhatók úgy, ha a rajzot sok egyszerű formára bontva építjük fel. Ha nem is mindig csak krumpliból, de néhány alapalakzatot segítségül hívva az egész világ lerajzolható.

És ha lerajzoljuk, akkor a világ a miénk!

IGEN, MI MIND
KRUMPLIK VAGYUNK!

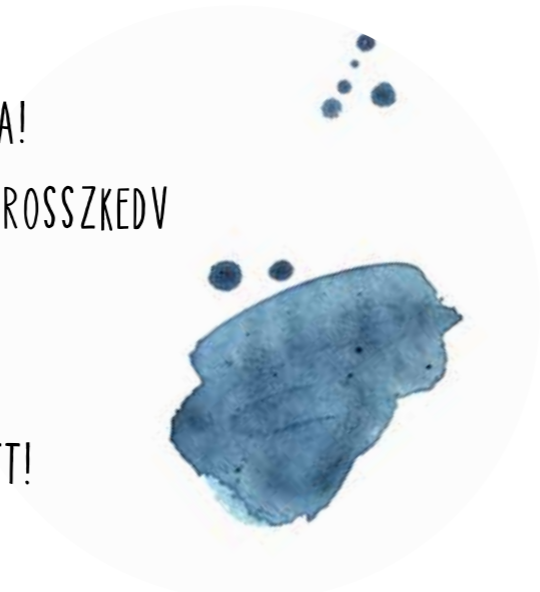
TI MIND
KRUMPLIK
VAGYTOK!

ÉN
NEM!

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 BEVEZETŐ
- 4 EGY JÓ FOLTNÁL NINCS JOBB!
- 6 MINDEN FOLT MADÁR
- 8 AZ ECSET LEGYEN VELED!
- 10 KÖZLEKEDJ FOLTOSAN!
- 12 VONALBÓL KIMENNI ÉR!
- 14 FOLTOZZ VADUL!
- 16 PIROS LÓ PEDIG ~~NINCS IS~~ VAN!
- 18 BÁTRAKÉ A BÁRKA!
- 20 A VÉLETLEN A BARÁTOD
- 22 VIRÁGOZZON MINDEN PACA!
- 24 ROSSZ RAJZ NINCS, CSAK ROSSZKEDV
- 26 PECÁZZ PACÁT!
- 28 AMIT TILOS, AZT SZABAD
- 30 BOGARÁSSZ FOLTOK KÖZÖTT!

- 32 A SZABÁLYTALAN MENŐ!
- 34 JÓ FEJ FOLTOK
- 36 VAN, HOGY A BAL A JOBB
- 38 EGY FALAT FOLT
- 40 VONALON BELÜL MARADNI ÉR!
- 42 HA MEDVE NINCS, SEMMI NINCS
- 44 MINDEN FOLT KRUMPLI!

IMPRESSZUM

ISBN 978-963-587-474-3

Megjelent a Pagony Kiadó gondozásában 2023-ban. www.pagony.hu

Szöveg és illusztráció © **Agócs Írisz, 2023**

Kiadás © **POZSONYI PAGONY KFT., 2023**

Könyvterv: **SERES TAMÁS** Felelős kiadó: **DEMÉNY ESZTER ÉS ÜRÖGDI ANDRÁS**

Felelős szerkesztő: **KOVÁCS ESZTER** Műszaki vezető: **PAIS ANDREA**

Produkción munkák: **WUNDERLICH PRODUCTION KFT**

Produkción vezető: **MÉSZÁROS GABRIELLA**

Nyomás, kötés: **CENTRAL DABASI NYOMDA ZRT.**

Vezérigazgató: **BALIZS ATTILA** www.dabasinyomda.hu